

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU
ZA 2005. GODINU

Sarajevo, maj 2006. godine

S A D R Ž A J

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIJSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na nalaze i preporuke revizije za 2004. godinu	4
3.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	5
3.1.	Sistem internih kontrola	5
3.2.	Procedure nabavki u toku 2005. godine	7
3.3.	Planiranje i izvršenje budžeta	9
3.4.	Popis sredstava i izvora sredstava	10
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	REZIME	11

Prilog: Tabela izvršenja budžeta od 01.01. do 31.12.2005. godine

Prilog 2: Komentari SIPE na nacrt Izvještaja.

Prilog 3: Odgovor Kancelarije za reviziju institucija BiH.

I MIŠLJENJE REVIZORA

- a. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (u daljnjem tekstu: Agencija).
- b. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- c. Zakonski osnov revizije sadržan je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI ("Službeni glasnik BiH", broj 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljena u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i efikasno poslovanje.
- d. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije za 2005. godinu realno i objektivno prikazuju finansijsko stanje Agencije na dan 31. decembra 2005. godine u svim značajnijim aspektima poslovanja, osim za kvalifikacije efekata koje na finansijske izvještaje imaju sljedeće stavke:

- ***Nedostaci i propusti koji govore o slabostima u provedenim procedurama nabavki (vidjeti tačku 3.2.)***
- ***Propusti u vezi izvršenog popisa sredstava (vidjeti tačku 3.4.)***

II REVIZIJSKI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Državna Agencija za istrage i zaštitu je sve do juna 2004. godine (Službeni glasnik BiH broj:27/04) poslovala kao Agencija za informacije i zaštitu prema Zakonu koji je objavljen u «Službenom glasniku BiH» broj:15/02).

Prema odredbama navedenih propisa Agencija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću. Agencija je osnovana radi obavljanja policijskih poslova. Agencijom rukovodi direktor (u toku 2005. godine uočeni određeni problemi glede imenovanja direktora Agencije) koji ima jednog zamjenika i pomoćnike direktora. Agencija se finansira iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH.

Na sva ostala pitanja značajna za djelovanje Agencije kao policijskog organa, koja nisu propisana Zakonom o Agenciji primjenjuje se Zakon o policijskim službenicima BiH.

Poslovi iz nadležnosti Agencije su: Sprečavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda BiH; Prikupljanje obavještenja i podataka o krivičnim djelima iz prethodne tačke, te praćenje i analiza sigurnosne situacije i pojava koje pogoduju nastanku i razvoju kriminaliteta; Pružanje pomoći Sudu i Tužilaštvu BiH u prikupljanju obavještenja, te izvršavanje naloga Suda i Glavnog tužioca BiH); Fizička i tehnička zaštita osoba, objekata i druge imovine zaštićene po zakonu o Agenciji; Zaštita svjedoka; Provođenje međunarodnih sporazuma o policijskoj saradnji i drugih međunarodnih instrumenata u njenoj nadležnosti; Kriminalistička ekspertiza; Ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

Prema odredbama navedenog Zakona sjedište Agencije je u Sarajevu i ima tri regionalna ureda i to u Banja Luci, Mostaru i Tuzli.

Agencija osigurava podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima BiH i drugim propisima BiH.

2. Osvrt na nalaze i preporuke revizije za 2004. godinu

Analizom Izvještaja o reviziji za 2004. godinu utvrdili smo koje su preporuke i sugestije ispoštovane, a koje ne, te koje su u procesu realizacije.

Realizovane preporuke:

- Riješeno pitanje imenovanja rukovodstva;

Preporuke koje nisu realizovane:

- Planiranje i izvršenje budžeta nije izvršeno u cjelini na zadovoljavajući način;

Preporuke koji su u toku realizacije:

- Dogradnja zakonske legislative;
- Rješavanje pitanja smještaja sjedišta Agencije .

3. Nalazi revizije i preporuke za 2005. godinu

3.1. Sistem internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Agenciji. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te je li finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima. Ministarstvo finansija i trezora dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine¹ koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara i utemeljen je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoring.

Po mišljenju revizije, Agencija do sada nije preduzela cjelovite aktivnosti na izgradnji ovakvog modela internih kontrola koji bi se zasnivao na spomenutim načelima. Najveća odgovornost za uspostavljanje sistema internih kontrola vezana je za rukovodstvo Agencije. Od uspostavljanja efikasnog i efektivnog sistema internih kontrola na osnovu spomenutih komponenti najviše će koristiti rukovodstvu Agencije, jer će takav sistem osigurati (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, kao i spriječiti moguće propuste, nepravilnosti i eventualne zloupotrebe javnih sredstava. Tokom revizije 2005. godine smo uočili kako sistem internih kontrola koji reguliše područje procesa nabavki, potrošnje goriva, korištenje sredstava reprezentacije nije bio u cjelini zadovoljavajući. Postojeća pravila i procedure kojima se reguliše poslovanje su nedograđena, te otežavaju rukovodstvu Agencije preventivno djelovanje i sprečavanje mogućih nepravilnosti. Smatramo kako bi pisane procedure koje regulišu svakodnevne postupke u svakom procesu Agencije i kojima se određuje kontrolna funkcija nad pojedinačnim postupcima trebale izgrađivati sistem na koji se rukovodstvo Agencije može osloniti i u koje se može pouzdati pri donošenju odluka.

Revizija preporučuje rukovodstvu Agencije da identifikuje sve značajnije procese poslovanja i odrede se rizici za svaki proces (rizici poslovanja), te u skladu s procijenjenim rizicima i uz pomoć Vodiča za efikasnu internu kontrolu u institucijama BiH, kreira sistem internih kontrola koji će preventivno djelovati i spriječiti moguće nepravilnosti. Također posebno sugerišemo da se jasno i precizno definiše način kontrole i odgovornosti u slučaju nepoštivanja usvojenih pravila i procedura.

- **Kontrolno okruženje**

Kontrolno okruženje je osnov cjelokupnog sistema internih kontrola, koje osigurava disciplinu i organizaciju kao i klimu koja utiče na opštu kvalitet internih kontrola. Kontrolno okruženje podrazumijeva i obavezu rukovodstva u vezi preuzimanja aktivnog interesa u procesu

¹ Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola od 08.03.2005. godine, akt broj 01-02-839/05 koji je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora i Akcioni plan za uspostavljanje sistema internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila Radna grupa za izradu i provođenje akcionog plana za jačanje internih kontrola, koju je imenovao Vijeće ministara Odlukom broj 277/04 od 16.12.2004.

planiranja, nadziranja i izvještavanja o postignutim rezultatima i razvijanju prakse upravljanja ljudskim resursima. Organizaciona struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja veoma je važna. Funkcionalna organizaciona struktura povećava efikasnost upotrebe resursa, eliminiše dupliranje aktivnosti i definiše odgovarajuće linije odgovornosti. Organizaciona struktura Agencije nije završena niti popunjena, a po mišljenju revizije to jedan od ključnih činilaca za uspješnost izvršavanja planiranih zadataka. Nadalje smo također uočili kako tokom 2005. godine nije pravovremeno imenovano rukovodstvo Agencije, što je imalo uticaja na određene poslovne operacije.

Najvažniji dio kontrolnog okruženja je preduzimanje odgovarajućih mjera kojima će standardi ponašanja i posebno pozitivan stav prema internim kontrolama biti prihvaćen, prvenstveno od strane rukovodstva Agencije, a zatim i prenijeti na cijelu organizaciju. Organizaciona struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja i posebno njena funkcionalnost povećava efikasnost upotrebe resursa.

Revizija sugeriše rukovodstvu Agencije da zauzme i prenese pozitivan stav prema internim kontrolama na cjelokupnu organizacionu strukturu Agencije u cilju stvaranja pozitivnog kontrolnog okruženja.

- **Procjena rizika**

Mišljenja smo kako bi bilo korisno uraditi šematske prikaze i opise kontrolnih postupaka, i poslovnih procesa, te ličnih zaduženja u svim značajnijim poslovnim procesima, kako bi rukovodstvo Agencije osiguralo realnu i pouzdanu kontrolnu funkciju i nadzor nad primjenom sistema internih pravila i procedura. Prilikom određivanja poslovnih procesa trebalo bi odrediti i procijeniti rizike u tim procesima (na primjer procedure nabavki, procedure stvaranja obveza, itd.) i na osnovu procijenjenih rizika kreirati sistem internih kontrola.

Preporučujemo da se na osnovu identificiranih poslovnih procesa izvrši i procjena rizika poslovanja u skladu faktorima materijalnosti i značajnosti, te u onim procesima sa visokim rizicima poslovanja posebno posveti pažnja kreiranju internih kontrola.

- **Kontrolne aktivnosti**

Nakon određivanja rizika poslovanja u odnosu na ciljeve, glavni zadatak za ublažavanje rizika provodi se kroz kontrolne aktivnosti. Pod kontrolnim aktivnostima podrazumijevaju se: jasna i precizna podjela dužnosti, davanje odobrenja i ovlaštenja, kontrola transakcija, kontrola pristupa resursima i evidencijama, usklađivanje, nadzor itd. Kontrolne aktivnosti propisane su u obliku preciznih pravila i procedura, uputstava itd. Postojeća pravila i procedure u Agenciji po mišljenju revizije treba dograditi kako bi zadovoljila sve gore pobrojane kriterije.

Agencija treba da preispita sva postojeća pravila i procedure, te donijeti nove ili unaprijediti postojeće koje će obuhvatiti sve elemente internih kontrolnih aktivnosti.

- **Informacije i komunikacije**

Uočili smo kako u Agenciji nije uspostavljen ili nije u dovoljnoj mjeri zastupljen sistem informacija i komunikacija putem informacionih tehnologija, te kako samo informisanje i komuniciranje između organizacionih jedinica nije na zadovoljavajućem nivou.

Sugerisemo rukovodstvu pokretanje određenih inicijativa i unapređivanje sistema informisanja i komunikacije kako unutar samih organizacionih cjelina tako i

između pojedinih organizacionih jedinica, te kreiranje pravila i procedure za takve procese.

- **Monitoring**

Monitoring podrazumijeva praćenje prethodnih komponenti sistema internih kontrola radi kontrole, izmjene (prilagođavanja) datim uslovima i stalnog unapređenja sistema internih kontrola.

Potrebno je izvršiti odgovarajuće analize i izmjene sistema internih kontrola, te prilagoditi sistem kontrola Vodiču za efikasnu internu kontrolu u institucijama BiH koji je izradilo Ministarstvo finansija i trezora. Revizija je svjesna činjenice kako je kreiranje sistema internih kontrola proces koji zahtjeva dosta truda, znanja i vremena, te sugerišemo rukovodstvu Agencije ozbiljan pristup procesu izgradnje sistema internih kontrola.

3.2. Procedure nabavki u toku 2005. godine

Ured za reviziju je uvažila činjenicu kako je 2005. bila prva godina primjene novog Zakona o javnim nabavkama, kao i činjenicu da je javni sektor tokom 2005. godine bio uskraćen za podršku institucija čije je formiranje predviđeno tim Zakonom, međutim ispunjavajući svoj mandat ipak ističemo obavezu poštivanja normi Zakona o javnim nabavkama, te u namjeri da doprinesemo boljem razumijevanju problematike nabavki, skrećemo vam pažnju na sljedeće nedostatke u procesima nabavki koje smo zabilježili tokom obavljanja prethodne i završne revizije.

Tokom revizije smo utvrdili kako Agencija nije primjenjivala Zakon o javnim nabavkama u svim segmentima (npr. gorivo, materijal za održavanje vozila, usluge za održavanje vozila i osiguranje vozila, avio - karte, Internet usluge). Ovdje prije svega mislimo na nabavke koje je Agencija vršila od dobavljača koje je izabrala Komisija koju je imenovalo Vijeće ministara tokom cijele 2005. godine. S obzirom kako je spomenuti Zakon donesen u 11. mjesecu 2004. godine, mišljenja smo kako je trebalo isti primjenjivati u toku 2005. godini u svim segmentima i blagovremeno odustati od naslijeđenih ugovora sa dobavljačima koji su zaključeni prije stupanja na snagu Zakona o javnim nabavkama.

Uredu za reviziju su poznati problemi i nedoumice primjene Zakona o javnim nabavkama u prvoj godini, ali je i također mišljenja kako je trebalo uložiti više napora i truda, te provodite zakonske procedure kada su u pitanju javne nabavke i vršiti primjenu zakona u svim njegovim segmentima. Revizija sugerše rukovodstvu Agencije ubuduće obaveznu dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama u svim njegovim segmentima.

Uočeni nedostaci i propusti kod izvršenih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama:

Ovom prilikom posebno želimo da ukažemo na propuste koji su učinjeni, po mišljenju revizije, prilikom donošenja Rješenja o imenovanju Komisije za javne nabavke opreme za Agenciju broj 14-01/1-34-3087/05 od 06.10.2005. godine. Naime radi se o članku IV spomenutog Rješenja koji govori o tome, kako se radi o specifičnoj vrsti opreme, rijetkim ponuđačima koji se bave nabavkama i isporukom te vrste robe, kao i hitnim nabavkama, te da Komisija pristupi procjeni ponude ako se podnese barem jedna za pojedinačni LOT.

S obzirom kako se Agencija opredijelila da primjeni otvoreni postupak za ovu vrstu nabavke, isti bi po mišljenju revizije treba da sadrži minimalno tri ponude s ciljem osiguranja konkurencije, Komisija je vršila evaluaciju i u slučajevima kada je bila samo jedna ili dvije ponude, što po nama ne osigurava u potpunosti tržišnu konkurenciju (uočili smo takvu pojavu kod sedam lotova gdje je bila samo jedna ponuda, a radi se o vrijednosti od 1.162.457,00 KM bez poreza i četiri lota gdje su bile dvije ponude, a radi se o vrijednosti od 1.105.850,00 KM također bez poreza).

U otvorenom postupku izbor najpovoljnijeg ponuđača, kada ugovorni organ (Agencija) primi manje od tri ponude, morao bi se cijeliti svaki konkretan slučaj, u zavisnosti od predmeta javne nabavke. Samo isključivo u onim slučajevima kada postoje relevantni dokazi kako na tržištu nema dovoljan broj ponuđača koji mogu izvršiti isporuke tražene robe, ugovorni organ, uz obrazloženje tih razloga može nastaviti postupak i izvršiti izbor najpovoljnijeg dobavljača. Ovakvi se slučajevi primjenjuju izuzetno u praksi i trebaju obavezno biti potkrijepljeni dokazima i razlozima za primjenu. Revizija nije imala na uvid takve dokaze, nego samo usmene informacije od zaposlenika, koji su nam govorili kako na tržištu nema dovoljno takvih ponuđača.

Želimo da ukažemo kako dio sadržaja Rješenja o formiranju Komisije za javne nabavke, koju imenuje ugovorni organ, sadrži odredbu iz koje se može izvesti zaključak o preporuci Komisiji da se izvrši izbor najpovoljnijeg dobavljača bez obzira na činjenicu što se na nije prijavilo više dobavljača. Sadržaj Zakona o javnim nabavkama osigurava mehanizam da Komisija samostalno, nakon okončanog postupka, daje ugovornom organu preporuku, zajedno sa izvještajem o radu i razlozima takve preporuke. Nadalje, procjena je li manje od tri primljenih prihvatljivih ponuda rezultat objektivnog nepostojanja konkurencije ili je to rezultat nekih drugih uzroka, trebaju biti detanjno obrazložena i o tome u dokumentaciji moraju postojati relevantni dokazi.

Činjenica jeste kako se radi o specijalnoj opremi (uglavnom naoružanje i nekoj specijalnoj opremi) i da je vjerovatno bila i hitna nabavka, no međutim revizija je mišljenja kako je rukovodstvo Agencije trebalo izabrati prikladniji postupak koji dozvoljava Zakon o javnim nabavkama (na primjer primijeniti član 5 . Zakona o javnim nabavkama ili izabrati primjereniji postupak).

- Testiranjem procedura izbora dobavljača za nabavku uredskog materijala za 2005. godinu, uočili smo kako na dvije od ukupno šest ponuda nije upisano vrijeme prijema ponude. Nadalje prigodom ocjenjivanja ponuda, firmi Crobox je dodijeljeno 5 bodova na osnovu roka plaćanja od 122 dana od dana fakturisanja, a u ugovoru je naznačen rok plaćanja 60 dana od dana fakturisanja, dok su ostale tri ponude dobile 3 boda za ponuđeni rok plaćanja od 60 dana;
- Kod nabavki košulja izvršen je izbor dobavljača čiji uzorak, po zapisniku Komisije, zadovoljava tražene uslove, iako u izvještaju Euroinspekta (društva za kontrolu roba i analizu), ni jedan dostavljeni uzorak ne zadovoljava tačno tražene uslove. Komisija je, po saznanjima revizije, vršila uspoređivanja pojedinačnih ocjena za svaki uzorak i izabrala ponuđača čiji su uslovi najbliži traženim.
- Prilikom nabavke poklona za reprezentaciju putem konkurentskog postupka smo uočili kako su prikupljene tri ponude, no međutim jedna je proglašena nevažećom jer nije zadovoljavala uslove navedene u zahtjevu za dostavljanje. Međutim Agencija je nastavila proceduru bez obzira što nisu bile tri zadovoljavajuće ponude, što po mišljenju revizije nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
- Agencija nije uskladila Pravilnik o internim procedurama stvaranja obveza od 07.09.2004. godine sa Zakonom o javnim nabavkama;

- U obavještenju o nabavci od 17.10.2005. nisu navedeni podaci o kalkulaciji cijena pa se ne može utvrditi jesu li planirani iznosi nabavki predstavljali cijenu sa uključenim porezom ili bez poreza. Iz tih razloga se može steći utisak kako su ugovorene vrijednosti kod nekih lotova iznad planiranih, iako ukupna vrijednost ne prelazi planiranu sumu nabavki;
- Prilikom testiranja procedura izbora dobavljača za nabavku džudo strunjača uočili smo sljedeće: u zahtjevu za dostavljanje ponuda je naznačena dimenzija 250*100*4, a sve ponude su sa dimenzijama 200*100*4. Po mišljenju revizije razlog neusuglašenosti je u nepoznavanju ove materije od strane Komisije. U zahtjevu za dostavljanje ponuda nije naznačeno da se cijene dostave sa porezom ili bez poreza, tako da je u određenom broju slučajeva na ponudi rukom upisano da je cijena sa porezom, što po mišljenju revizije nije ispravno. Dakle, Komisija nije tražila dodatno pismeno obrazloženje od ponuđača za dimenzije strunjača i uključivanja poreza što je po mišljenju revizije trebalo učiniti.
- Kod ugovora sa fizičkim licem koji je zaključen 25.07.2005. godine definisano je kako u iznos zakupnine uračunat porez na promet usluga. Obzirom kako je tada važećim Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga uređeno oporezivanje usluga koje fizičko lice obavlja pravnom licu, preporučujemo preispitivanje ove odredbe ugovora i pribavljanje tumačenja od strane odgovarajućih nadležnih institucija. Također je uočeno kako po ovom ugovoru nije obračunat porez na prihode od kapitala građana u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak građana za šta bi također trebalo zatražiti mišljenje odgovarajućih nadležnih institucija;
- Uočili smo kako dokumentacija kod nabavke koja je provedena za tender koji je objavljen 17.10.2005. godine, nije u potpunosti uredna i ažurna, te bi ubuduće trebalo više pažnje posvetiti urednosti dokumentaciji prilikom provođenja procedura nabavki;
- Uočili smo kako je Agencija pribavila mišljenja Pravobranilaštva za sve ugovore koje je zaključila sa izabranim dobavljačima.

Ured za reviziju sugeriše rukovodstvu Agencije analiziranje svih gore pobrojanih slabosti i propusta, te ubuduće nastojati dosljedno provoditi procedure nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a u slučaju određenih nejasnoća konsultirati nadležne institucije.

3.3. Planiranje i izvršenje budžeta

Prijedlog budžeta za 2005. godinu Agencija je dostavila Ministarstvu finansija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 45.614.946,00 KM, pod pretpostavkom da će u Agenciji u 2005. godini biti zaposleno 1690 sistematiziranih radnih mjesta. Predloženi budžet za Agenciju imao je slijedeću strukturu: za tekuće izdatke 31.478.946,00 KM, kapitalne izdatke iznos od 14.136.000,00 KM.

Agenciji je odobren budžet u iznosu od 25.340.951,00 KM, te naknadno je odobren Program posebne namjene u iznosu od 710.691,00 KM što ukupno odobreni budžet iznosi 26.051.642,00 KM. Budžet je realiziran u iznosu od 22.557.339,00 KM ili 87 % u odnosu na planirana sredstva.

Tokom revizije smo uočili kako Agenciji nije izvršila zapošljavanje u skladu sa predviđenom dinamikom. Naime Agencija je planirala u toku 2005. godine zaposliti 950 uposlenika, no međutim sa 31.12. 2005. godine je zaposlila svega 477 novih uposlenika što predstavlja nešto više od 50% planirane dinamike zapošljavanja. Razlozi za ovoliko odstupanje dinamike zapošljavanja broja uposlenika su višestruki i dobrim dijelom su objektivne prirode, tj. zavise od drugih faktora na nivou institucija BiH.

Nadalje kada je u pitanju planiranje i izvršenje budžeta uočili smo pojavu prestrukturiranja u četiri slučaja od kojih dvije u dvanaestom mjesecu, i jedna čak vršena u toku 2006. godine tj. 20.01.2006. godine, što nam sve ukazuje na određene slabosti i koordinacije u procesu planiranja i izvršenja budžeta za 2005. godinu.

Pregled, traženog, odobrenog i utrošenog budžeta za razdoblje 01.01.-31.12.2005.godinu prikazan je u tabeli broj 1. u prilogu ovog Izvještaja.

Ured za reviziju je mišljenja kako Agencija treba da donese procedure izrade i usvajanja nacrtu budžeta (imajući u vidu veličinu i složenost organizacije) uzimajući u obzir sve relevantne parametre koji utiču na kvalitetno planiranje. Revizija cijeni kako je Agencija u toku 2005. godine bila u procesu izgradnje formiranja svoje organizacione strukture i jačanja kako u ljudskim tako i materijalno tehničkim resursima. No međutim Agencija bi trebala projekcije budžeta zasnovati na realnoj dinamici zapošljavanja, uz sagledavanje svih aspekata koji utiču na novo zapošljavanje (kao što je materijalno tehnička opremljenost, raspoloživa finansijska sredstva itd.). Uz kvalitetniju komunikaciju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH i drugim institucijama BiH, postigle bi se realne procjene potrebnih sredstava što bi omogućilo i kvalitetniji proces planiranja i izvršenja budžeta.

3.4. Popis sredstava i izvora sredstava

Tokom revizije popisa sredstava i izvora sredstava uočili smo kako Agencije nije u potpunosti na zadovoljavajući način izvršila popis sredstava i iskazala stanja sredstava u skladu sa računovodstvenim standardima koji regulišu ovo područje. Uočeni propusti se odnose na sljedeće:

- Neispravna oprema nije rashodovana već je od strane Centralne Komisije predloženo formiranje posebne Komisije u toku godine (radi se uglavnom o namještaju i računarskoj opremi).
- U Glavnoj knjizi Agencije nije evidentirana kao oprema u pripremi sredstva koja nisu isporučena do roka za izradu godišnjeg obračuna, a čija nabavka je provedena u 2005. godini (nabavka je evidentirana na klasi 8- kapitalni izdaci i klasi 3- obaveze prema dobavljačima). Propuštanjem evidentiranja, ne mogu se usporediti klase 0 i 8, odnosno, stiče se kriva slika o nabavkama koje su izvršene u toku godine.
- Tokom revizije smo stekli utisak kako sve pripreme radnje za popis nisu bile adekvatno obavljene (primjer za to su automobili koji su nabavljeni tokom decembra, a njihov popis je izvršen naknadno u toku inventure i dostavljena posebna lista).

Poznata je činjenica kako izvršenja popisa predstavlja obavezu i da popis sredstava i izvora sredstava doprinosi da u godišnjim finansijskim izvještajima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava, što u ovom slučaju nije u potpunosti ostvareno.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Agencije da problematici popisa sredstava i izvora sredstava ubuduće posveti više pažnje i izvrši odgovarajuće pripreme kako u računovodstvu tako i na terenu. Ovo posebno naglašavamo s obzirom na složenost i dislociranost Agencije u cilju kvalitetnog i tačnog sačinjavanja popisa sredstava.

4. KORESPONDENCIJA

Agenciji je uručen nacrt Izvještaja o reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Agencija je dostavila svoje komentare na nacrt Izvještaja.

Po našem mišljenju, Agencija nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u nacrtu Izvještaja.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Agencije i naš odgovor.

5. REZIME

Ured za reviziju je izvršio reviziju financijskog poslovanja Agencije u skladu sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opće uvjete okruženja u kojem je egzistirala Agencija.

Revidiranjem poslovanja u 2005. godini utvrdili smo određeni broj nedostataka i propusta, te na osnovu istih smo dali određene sugestije i preporuke u cilju unapređenja poslovanja Agencije, a koje se ogledaju u sljedećem:

- § Nedostaci koji govore o slabostima sistema internih kontrola (vidjeti tačku 3.1.).
- § Slabosti u procedura nabavki koje su regulirane Zakonom o javnim nabavkama (vidjeti tačku 3.2.).
- § Uočnim nedostacima i propustima u procesu planiranja i izvršenja budžeta (vidjeti tačku 3.3.)
- § Uočnim nedostacima u izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava (vidjeti tačku 3.4.)

Opšti utisak revizije je kako Agencija nije nastavila pozitivne trendove u području poslovanja i poboljšanja koji su uočeni u Izvještaju o reviziji za 2004. godinu, nego su uočeni određeni nedostaci u poslovanju koji su se posebno ogledali u slabostima izvršenih procedura nabavki i izvršenog popisa sredstava.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

Tabela br. 1.

Izvršenje budžeta Državne agencije za istrage i zaštitu BiH sa 31.12.2005. godine

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog budžeta za 2005.god.	Odobreni budžet za 2005.god.	Promjena strukture b udžeta	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo *	Ukupno budžet (4+5+6+7+8)	Izvršenje budžeta 2005. god.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	31.478.946	24.340.951					19.340.951	16.381.709	2.959.242	85
1.	Plaće zaposlenih	21.549.946	17.594.951	-5.200.000				12.394.951	10.218.394	2.176.557	82
2.	Naknade troškova zaposlenih	5.662.000	3.699.000	-800.000				2.899.000	2.776.754	122.246	96
3.	Putni troškovi	200.000	150.000	190.000				340.000	338.214	1.786	99
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	250.000	250.000					250.000	214.563	35.437	86
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	170.000	170.000					170.000	163.253	6.747	96
6.	Nabavka materijala	1.500.000	800.000	980.000				1.780.000	1.473.627	306.373	83
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	300.000	300.000					300.000	251.133	48.867	84
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	400.000	400.000	200.000				600.000	479.171	120.829	80
9.	Izdaci za tekuće održavanje	500.000	400.000	-70.000				330.000	314.558	15.442	95
10.	Izdaci za osiguranje	165.000	165.000	-100.000				65.000	42.335	22.665	65
11.	Ugovorene usluge	782.000	412.000	-200.000				212.000	109.707	102.293	52
II	Kapitalni izdaci	14.136.000	1.000.000	5.000.000				6.000.000	5.508.848	491.152	92
1.	Nabavka građevina	6.000.000								0	0
2.	Nabavka opreme	8.136.000	1.000.000	5.000.000				6.000.000	5.508.848	491.152	92
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0								0	0
III	Programi posebne namjene	0	0			710.691		710.691	666.782	43.909	94
1.	Posebni projekti - Norveška donacija	0	0			323.361		323.361	323.302	59	100
2.	Posebni projekti -Norveška donacija	0	0			64.211		64.211	64.211	0	100
3.	Posebni projekti -Odluka visokog predstavnika	0	0			323.119		323.119	279.269	43.850	86
IV	SVEUKUPNO	45.614.946	25.340.951			710.691		26.051.642	22.557.339	3.494.303	87
	Broj zaposlenih	616							759		

* Odluke Vijeća ministara